

การวิจัยเรื่อง

การศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงต่อสมรรถนะด้านการพยาบาล

ผดุงครรภ์ของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 รุ่นที่ 28

วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม

The Study of Authentic Learning Instructional Model on the Midwifery

Competency of Level 3 Student Nurses Class 28

at Srimahasarakham Nursing College

ศุภวดี	แก้วเพ็ญ
สิวาพร	พานเมือง
นงลักษณ์	คำสวัสดิ์
กัญญาพัชร	เข้าทอง
กัญญา	ทูลธรรม
ศิริพร	ภูษี
สุวิมล	พุทธบุตร

วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม

สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

พ.ศ. 2557

10041708

ห้องสมุด วพบ. สุรินทร์

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพัฒนานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงและผลการใช้รูปแบบการเรียน การสอนตามแนวคิดการเรียนรู้ตามสภาพจริง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพยาบาลผดุงครรภ์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล ซึ่งดำเนินการวิจัยโดย 1) ศึกษาปัญหาและความต้องการด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารกและการผดุงครรภ์ 2) ศึกษาแนวคิดการเรียนรู้ตามสภาพจริง 3) พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้ตามสภาพจริง และ 4) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม จำนวน 57 คน ใช้เวลาในการทดลองสอน 8 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองการใช้รูปแบบได้แก่แผนการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง และรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามสมรรถนะการผดุงครรภ์มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.72 และแบบประเมินผลสัมฤทธิ์การฝึกภาคปฏิบัติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานและการทดสอบค่าที (t - test) ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย หลักการจัดการเรียนการสอนที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่ 1. การเรียนรู้และการแก้ไขปัญหาเกิดขึ้นจากการปฏิบัติ 2. ผู้สอนและผู้เรียนต้องมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันแบบเอื้ออาทร 3. การนำเสนอพัฒนาการของผู้เรียนผ่านหลักฐาน 4. เชื่อมโยงกิจกรรมโดยการบูรณาการพันธกิจอื่นกับการเรียนการสอน ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงพบว่า คะแนนเฉลี่ยสมรรถนะด้านการผดุงครรภ์หลังการเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงของนักศึกษาสูงกว่าก่อนการเรียนและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนนี้ช่วยส่งเสริมสมรรถนะด้านการผดุงครรภ์และเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จึงสามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาปฏิบัติหรือรายวิชาที่มีลักษณะวิชาคล้ายกันได้

คำสำคัญ: รูปแบบการจัดการเรียนการสอน, การจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง, สมรรถนะด้านการพยาบาลผดุงครรภ์

Abstract

This research and development design aimed to: 1) develop the authentic learning instructional model to enhance midwifery competence and achievement of nursing students, and 2) to study the effects of the authentic learning instructional model. The research process composed of 4 stages: 1) investigated problems and needs for the maternal, child and midwifery nursing practicum instructional management background, 2) reviewed concepts of authentic learning, 3) developed instructional model, and 4) examined the effects of the authentic learning instructional model. The sample consisted of 57 fourth-year nursing students at Srimahasarakham Nursing College. The participants were supervised by using the authentic learning instructional model during their practice for 8 weeks. The research instruments consisted of lesson plans using authentic learning, the midwifery competences questionnaire with reliability of 0.72. Data were analyzed by using descriptive statistics and dependent paired t-test. The results showed that there were 4 components for the authentic learning instructional model: 1) authentic practice leads students' learning and problem solving skills, 2) teacher-learner caring interactions are needed, 3) measures of students' academic progress by document presentation folder must be created, 4) mission integration by connected diverse authentic learning activities. Moreover, the results revealed that the students had significantly higher mean score of midwifery competences than before participated in the authentic learning instructional model ($t=15.58, p<.001$). One hundred percent of the students passed the criteria of nursing practice evaluation. Based on this finding, it can be concluded that this model can be used effectively in maternal-child and midwifery nursing or other similar practicum to promote the students competency and achievement.

Keywords: authentic learning, learning model, midwifery practice, nursing competence.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญแผนภูมิ	ณ
บทที่ 1	
บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
สมมติฐานการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
กรอบแนวคิดการวิจัย	8
บทที่ 2	
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
การจัดการเรียนการสอนในคลินิกหลักสูตรพยาบาลศาสตร์	9
การพัฒนา รูปแบบจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง	12
กระบวนการจัดปัญหา	22
สมรรถนะการผดุงครรภ์	28
การใช้แฟ้มสะสมงาน	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	50

สารบัญ (ต่อ)

		หน้า
บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย	
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	53
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	53
	การหาคุณภาพของเครื่องมือ	54
	การรวบรวมข้อมูล	54
	การวิเคราะห์ข้อมูล	55
บทที่ 4	ผลการวิจัย และการอภิปรายผล	
	ผลการวิจัย	56
	การอภิปรายผล	78
บทที่ 5	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	
	สรุปผลการวิจัย	83
	ข้อเสนอแนะ	83
	เอกสารอ้างอิง	85
ภาคผนวก	ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	89
	ข. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	91
	ค. ประวัติผู้วิจัย	98